

WWF

JAARVERSLAG

NL

2014 / 2015

Jaarverslag 2014-2015

Wereld Natuur Fonds

24
ONTBOSSING

14
LIVING PLANET
REPORT 2014

16 / 30
KORTE
BERICHTEN

4
VOORWOORD

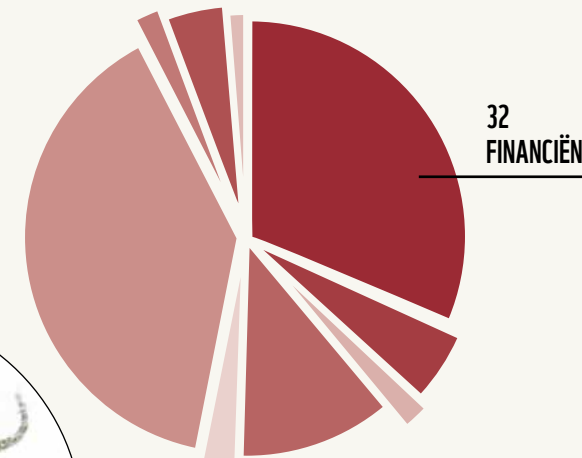

12
REUZENPANDA'S

28
HARINGVLIET

26
SIBERISCHE
TIJGER

6
OCEANENCAMPAGNE

18
WILDLIFE
CRIME

34
VOORUITBLIK

INHOUDS- OPGAVE

WINNEN EN VERLIEZEN

De analyse uit het Living Planet Report 2014 liegt er niet om: in 40 jaar tijd is het aantal in het wild levende dieren gehalveerd. Vooral soorten die voorkomen in rivieren, moerassen en meren staan extra onder druk.

Andere soorten vertonen een iets gunstiger patroon, terwijl we zien dat de achteruitgang in beschermde gebieden een stuk minder dramatisch verloopt. Er zijn meer lichtpuntjes. In Nederland nemen we sinds de jaren '90 een licht herstel waar van gewervelde diersoorten.

We boekten het afgelopen jaar successen in de strijd om het behoud van (zeer) bedreigde diersoorten en hun leefgebieden. Met man en macht werken we aan het tegengaan van stroperij en de illegale handel in bedreigde dier- en plantensoorten. Voor het eerst in jaren was er goed nieuws over de tijger die in aantal toenam. Ook groeide het percentage beschermde natuurgebieden op land én op zee. In een nieuw vijfjarig partnerschap met het ministerie van Buitenlandse Zaken slaan we samen met het Nederlands Comité van zusterorganisatie IUCN een brug tussen armoedebestrijding en natuurbescherming.

Antony Burgmans,
Voorzitter Raad van
Toezicht

Johan van de Gronden,
Algemeen Directeur

In het afgelopen jaar ontstond er zicht op een doorbraak in grootschalig natuurherstel dicht bij huis, dankzij een extra donatie van de Postcodeloterij uit het zogenaamde 'Droomfonds'. Samen met collega's van Sportvisserij Nederland, Staatsbosbeheer, Stichting Ark, Natuurmonumenten en de Vogelbescherming zijn we een groot programma gestart in en rond het Haringvliet waar getijdennatuur op termijn weer kan floreren. Dat betekent een nieuwe toekomst voor de natuur in onze delta, voor trekvogels op hun weg naar het zuiden, en voor trekvissen die het Europese achterland weer beter kunnen bereiken om zich voort te planten.

We danken al onze donateurs, giftgevers, vrijwilligers, partners, medewerkers, kleinere en grotere vermogensfondsen, goodwill-ambassadeurs en stichtingen, alsmede de Nationale Postcode Loterij voor hun enorme bijdrage aan ons natuurbeschermingswerk in het afgelopen jaar. Een jaar ook waarin twee van onze ambassadeurs hun inzet betaalden met de hoogste prijs: de poolreizigers en onvermoeibare voorvechters van de strijd tegen klimaatverandering, Marc Cornelissen en Philip de Roo, keerden niet terug van hun laatste missie naar de witte wildernis. Hun gepassioneerde leven in dienst van de natuur zal een bron van inspiratie blijven voor een hele generatie natuurbeschermers.

OCEANENCAMPAGNE

Het leven in zee staat wereldwijd onder druk door overbevising, bijvangst, vervuiling, schadelijke vistechnieken en klimaatverandering. Daarom hebben we het afgelopen jaar extra aandacht gevraagd voor oceanen wereldwijd. In onze Seastars-campagne stond het beschermen, bewaken en herstellen van zeegebieden centraal.

Beschermen

Bij de start van de campagne was slechts 2,8 procent van het oceaanooppervlak beschermd. Een jaar later stond de teller op 3,4 procent; een toename van 0,6 procent ofwel 2,2 miljoen km². In deze gebieden leven vaak bedreigde diersoorten.

Tun Mustapha, een schitterend zeegebied van bijna 1 miljoen hectare in Maleisië, is uniek vanwege de grote variatie in het leven onder water. Het gebied krijgt naar alle verwachting in 2016 de status beschermd zeegebied. Na jarenlange lobby en campagne is vooral afgelopen jaar veel voortgang bereikt.

Ook in onze eigen 'achtertuin' is de bescherming van twee belangrijke kraamkamers van vissoorten afgelopen jaar een grote stap dichterbij gekomen. De Doggersbank en de Klaverbank zijn een onmisbare opstap naar een netwerk van beschermde gebieden, waardoor het leven in de Noordzee de kans krijgt zich te herstellen.

Bewaken

Maar liefst 563.480 supporters wereldwijd tekenden de petitie om het dumpen van baggerslib en de bouw van een gigantische haven in het Great Barrier Reef te voorkomen. En dat heeft geholpen. De internationale roep om 's werelds grootste aaneengesloten koraalrif en één van de belangrijkste leefgebieden voor veel bedreigde zeedieren beter te beschermen, heeft ervoor gezorgd dat de Australische regering is gezwicht.

Herstellen

Het Meso Amerikaanse koraalrif is het op een-na-grootste koraalrif ter wereld. Een deel voor de kust van Belize was ernstig beschadigd, maar dat hebben we kunnen herstellen. Via een crowdfundingactie brachten 508 investeerders samen € 25.440,- bij elkaar. Daarmee konden 27.000 stukken opgekweekt koraal worden teruggezet waardoor 30 procent van het rif is hersteld.

CAMPAGNENIEUWS EN -RESULTATEN

Ruim 100 kwekerijen kregen vorig jaar het ASC-keurmerk voor **verantwoorde kweekvis**. Eind 2013 waren wereldwijd 57 kwekerijen ASC-gecertificeerd. Het afgelopen jaar werden dat er 116. Consumenten in 40 landen kunnen kiezen uit bijna 1.500 ASC-gecertificeerde producten.

WNF lobbyde om 21 soorten **haaien en roggen beschermd** te krijgen via het Verdrag van Bonn. Dat lukte. Er mag niet meer gevist worden op 9 soorten duivelsroggen, 5 soorten zaagvissen en nog 7 andere soorten, waaronder de rifmanta.

De Spaanse overheid legde een **record aan boetes** op voor illegale visvangst. De boetes van in totaal 11 miljoen euro(!) gaan over 19 zaken van illegale visserij in de Antartische Oceaan (Zuidelijke IJzsee). WNF riep andere Europese lidstaten op dit voorbeeld te volgen.

De komende drie jaar mag per jaar bijna 20 procent meer **blauwvintonijn** uit zee worden gehaald, spraken de visserijlanden af. WNF waarschuwde dat het oprekken van de vangstquota te snel gaat en riep consumenten op geen blauwvintonijn te eten, zolang de vissoort bedreigd is. Ook pleitte WNF voor een waterdicht systeem waarbij de herkomst van iedere gevangen blauwvintonijn te traceren is.

Een groot aantal landen tekende in januari een VN-verdrag om de oceanen wereldwijd beter te beschermen. Het gaat om zeeën buiten de nationale wateren, die tot nu toe vogelvrij waren. Een heel belangrijke stap. Het is het eerste **VN-verdrag** dat specifiek gaat over de bescherming van het mariene leven in een gebied dat bijna de helft(!) van onze planeet beslaat.

Dit jaar deden meer supermarkten mee aan de **Bewuste Visweek**. Consumenten konden niet om de keuze voor bewuste vis met het MSC- of ASC-keurmerk heen. WNF organiseerde de tweede Bewuste Visweek met 30 supermarktketens, visleveranciers en bekende voedingsmerken.

Yusof Bural en zijn jongere broer Omar zijn actief in de Banggi Youth Club. Het eiland Banggi ligt in het beschermde zeegebied Tun Mustapha voor de kust van Maleisië.

© WWF-MALAYSIA / MAZIDI ABD GHANI

JONG GELEERD

Yusof Bural ontdekte als WNF-vrijwilliger de schoonheid van het koraalrif rond zijn eiland. Nu betreft hij de schooljeugd van Banggi bij de bescherming daarvan.

Afval is een groot probleem op Banggi. Het eiland voor de kust van Maleisië heeft geen ophaaldienst voor huisvuil. Gevolg: veel troep belandt in zee. Behalve dat het er vreselijk uitziet, is het een ramp voor het onderwatermilieu. Banggi ligt in Tun Mustapha Park, een van de grootste en waardevolste kustgebieden ter wereld. Yusof Bural is voorzitter van de Banggi Youth Club. Hij en zijn vrijwilligers bezoeken de 14 basisscholen op het eiland. Spelenderwijs, via tekenwedstrijden en poppenspel, leren ze de kinderen over de natuur op en rond hun eiland. En hoe belangrijk het is om die te beschermen. Met effect: de middelbare school van het eiland omarmde het thema en weert het gebruik van plastic en kunststof in de kantine. Winkels en restaurants doen mee aan 'No Plastic Friday'. Scholieren worden actief lid van de Banggi Youth Club, zoals Omar, de jongere broer van Yusof.

Door kinderen de natuur te laten ervaren, creëer je een vaak levenslange betrokkenheid. Yusof en Omar zijn daarvan het levende bewijs. Beide jongens werden om te leren duiken vrijwilliger voor WNF. Wat ze onder water zagen en leerden veranderde hun levens voorgoed. Yusof: "Voorheen viste ik met dynamiet en cyanide. Levensgevaarlijk werk. Ik zag de vernietiging die ik aanrichtte. Zo wilde ik het niet meer." Als Yusof nu duikt, is hij gewapend met een tandenborstel. Met zijn vrijwilligers heeft hij matten op de zeebodem geplaatst om het koraalrif te herstellen. Stukjes levend koraal zijn aan de matten vastgemaakt. Die moeten vrij van algen blijven, anders groeit het koraal niet. Met eindeloos geduld poetsen de jonge duikers met een tandenborstel de algen van de matten.

"Ik krijg vaak genoeg te horen dat ik wel gek ben om dit allemaal vrijwillig te doen", zegt Yusof. "Maar ik houd van mijn eiland en van de zee. Mijn droom is dat Banggi over twee jaar een bestemming is voor eco-toerisme en dat onze vrijwilligers als gidsen werken. En ik wens dat de bewoners van Banggi hun leefomgeving beschermen. Niet alleen vanwege het inkomen dat de zee en het toerisme hen verschaft, maar ook vanuit oprechte zorg en betrokkenheid."

REUZENPANDA'S

Het aantal reuzenpanda's dat in China in het wild leeft, is in elf jaar tijd gestegen van 1600 naar 1864. Een toename van bijna 17 procent, waarmee de uitkomst van de grote nationale pandatelling - die eens per tien jaar plaatsvindt - een voorzichtig herstel laat zien. Het succes bewijst dat gerichte bescherming door China en WNF haar vruchten afwerpt.

De opbrengsten van WNF-Rangeracties in 2004 en 2012 zijn gebruikt voor de aanleg van een corridor tussen twee pandagebieden in het Qinlinggebergte. Tientallen jaren waren die van elkaar afgesneden door een weg. Nu ligt er een tunnel. Het terrein langs de weg mocht verwilderen en waar nodig is bamboe geplant. Het resultaat van die actie zal niet lang meer op zich laten wachten. De reuzenpanda's beginnen elkaar te naderen, want aan beide kanten van de weg zijn sporen gevonden. De dieren zijn nog maar een kilometer van elkaar verwijderd. Nog even en oost en west vinden elkaar, wat hopelijk tot vergroting van de pandapopulatie leidt.

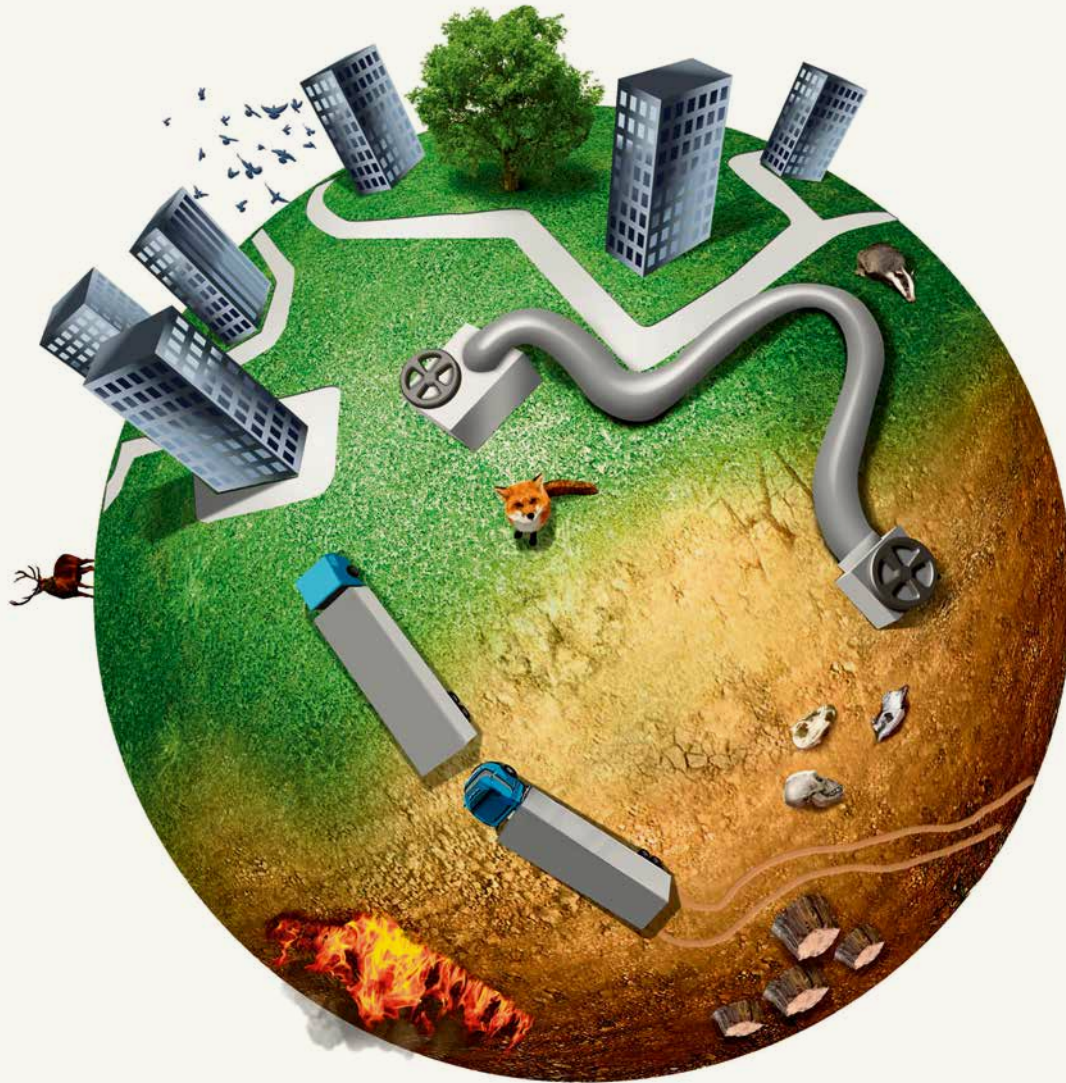
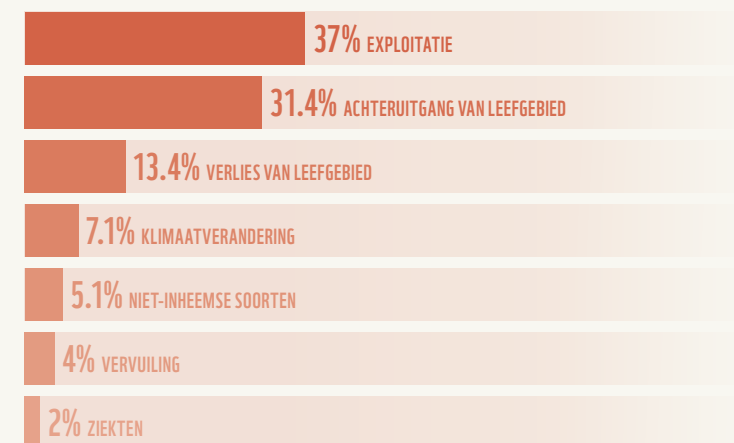

LIVING PLANET REPORT 2014

De natuur op aarde staat er niet goed voor, bleek uit het Living Planet Report 2014. De populaties zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën en vissen zijn de afgelopen veertig jaar wereldwijd met gemiddeld 52 procent afgenomen. Binnen één generatie raakte de helft verloren van wat zich in tientallen miljoenen jaren aan diversiteit aan leven heeft ontwikkeld. Belangrijkste oorzaken voor deze dramatische afname zijn de vernietiging van leefgebied, de jacht, stroperij en overbevissing. Het verlies aan aantallen dieren is het grootst in tropische regio's. In Latijns-Amerika verdween 83 procent in de afgelopen veertig jaar, gevolgd door Zuidoost-Azië met 67 procent. In bijvoorbeeld Europa zie je een licht herstel, maar rijke landen zorgen er met hun grote ecologische voetafdruk wél voor dat de biodiversiteit in arme landen afneemt.

Opmerkelijk is de drastische afname van het aantal dieren dat onder de zoetwatersoorten valt; bijna twee keer zo groot als die van de andere diersoorten. Oorzaken hiervan zijn de vernietiging van leefgebieden door het aanleggen van dammen in rivieren, vervuiling en invasieve soorten die de oorspronkelijke soorten beconcurreren en ziektes overbrengen. Maar er zijn ook lichtpuntjes: als gebieden een beschermde status hebben, blijkt de afname van de soortenrijkdom veel minder sterk.

Belangrijkste bedreigingen voor 3430 diersoorten

-39%

LANDDIEREN

-76%

ZOETWATERDIEREN

-39%

DIEREN IN EN ROND DE ZEE

Afname populaties van diersoorten:

KORTE BERICHTEN #1

25 JAAR PANDABROODJE

Bakkers in heel Nederland vierden in augustus 2014 het 25-jarige succes van het Pandabroodje. De meergranenbol leverde WNF al vier miljoen euro op voor de bescherming van o.a. de reuzenpanda, berggorilla, tijger en neushoorn. Het pandabroodje is een initiatief van bakkerijgrondstoffenfabrikant Zeelandia uit Zierikzee. Toen de actie 25 jaar geleden begon zou deze aanvankelijk twaalf weken duren. Maar het bolletje met pandapootafdruk bleek zo populair dat de actie steeds weer verlengd werd, met een kwart eeuw later 85 miljoen verkochte Pandabroodjes als resultaat. Met de opbrengst heeft WNF onder meer parkwachters getraind en van materieel voorzien om stroperij en illegale houtkap tegen te gaan. Ook is nieuw bos aangeplant en zijn ecoducten geïntroduceerd, zodat panda's en tijgers van het ene naar het andere natuurgebied kunnen komen.

MASSALE OPKOMST HERFSTDUIK

Ruim duizend kinderen en volwassenen namen op 2 november 2014 een spetterende duik in de Noordzee vanaf het strand in Zandvoort. Het startsein voor de herfstduik werd gegeven door zangeres en WNF-ambassadeur Ellen ten Damme, die als zeemeermin de duikers naar zee lokte. Met de herfstduik vroeg WNF aandacht voor de bescherming van de Noordzee.

TOENAME TIJGERS IN INDIA ZET DOOR

In India zijn bij de laatste grote telling maar liefst ruim 2.200 tijgers geregistreerd. In 2010 waren het er 1.700 en in 2006 slechts 1.400. De Indiase overheid en natuurbeschermingsorganisaties zoals WNF hebben de laatste jaren enorm ingezet op betere bescherming van tijgers, onder andere door intensieve patrouilles. Daarnaast is de methode van tellen verbeterd zodat nog nauwkeuriger kan worden vastgesteld waar de Bengaalse tijger voorkomt.

FIETSEN NAAR SINGAPORE VOOR WNF

In februari is zijn unieke reis gestart: WNF-vrijwilliger Henk van Dillen fietst van Rotterdam naar Singapore. Met niet meer dan een tas met kleren en een bandenplaksetje is hij op pad gegaan. Henk gaat niet alleen voor zijn eigen avontuur, hij zamelt geld in voor de neushoorn, olifant en tijger. Hij heeft zichzelf als doel gesteld om 10.000 euro op te halen voor deze diersoorten. Een geweldige actie! Henk is te volgen via henkvandillen.net/nl/.

TIENDE VERHUIZING ZWARTE NEUSHOORNS

Voor de tiende keer zijn zwarte neushoorns verhuisd naar een nieuw leefgebied in Zuid-Afrika. De locatie waar de 19 dieren een nieuwe populatie moeten gaan opbouwen, is geheim gehouden om het stroopers niet te gemakkelijk te maken. Sinds het zwarte neushoornproject van WNF en Ezemvelo KwaZulu Natal Wildlife startte in 2003 zijn ongeveer 160 zwarte neushoorns verhuisd naar gebieden met meer ruimte en voedsel. Meer dan 50 kalveren zijn inmiddels geboren in de projectgebieden.

WILDLIFE CRIME-CAMPAGNE

Stroperij en illegale handel in bedreigde dieren neemt wereldwijd helaas nog steeds toe. In Afrika worden elke dag naar schatting 100 olifanten door stroopers gedood. Als niet snel gezamenlijk wordt opgetreden tegen de stroperijcrisis zijn er over een aantal jaren geen olifanten in het wild meer. Daarom is grootschalige actie nodig. Alle 193 lidstaten van de Verenigde Naties zijn het in juli eens geworden dat ze een eind willen maken aan de illegale jacht op en handel in wilde dieren. Deze resolutie is het resultaat van drie jaar lang lobby- en campagnevoeren en markeert een nieuwe fase in de strijd tegen wildlife criminaliteit.

WNF werkt op meerdere fronten aan de strijd tegen wildlife crime. Onze focus ligt op stroperij voorkomen, illegale handel aanpakken, en het terugdringen van de vraag door het geven van voorlichting. Met dat laatste punt willen we de bodem onder de handel – en daarmee de stroperij – weghalen. Samen met **TRAFFIC** proberen we de vraag naar bijvoorbeeld tijgerproducten in China aan te pakken. Daar zijn meer dan 25.000 online advertenties voor wilde dieren verwijderd, waarvan 500 voor tijgerproducten.

China is ook het land met de grootste markt voor ivoor ter wereld. Tijdens een ceremonie in Peking waarbij 662 kilogram ivoor werd vernietigd, maakte de Chinese regering bekend de binnenlandse ivoorhandel te willen 'uitfaseren'. Ook Thailand lijkt stappen te gaan zetten. WNF voert al jaren actie om Thailand ertoe te bewegen maatregelen te nemen tegen zijn binnenlandse ivoorhandel. Thailand is wereldwijd een van de grootste afzetmarkten voor ivoor, maar regelgeving en handhaving zijn nog onvoldoende. Het beperken van de ivoorhandel zal een belangrijke bijdrage leveren aan het indammen van de wereldwijde stroperijcrisis, waarbij jaarlijks zo'n 30.000 olifanten gedood worden voor hun slagtanden.

CAMPAGNENIEUWS EN -RESULTATEN

In Nepal leven **645 Indische neushoorns** in het wild. Bij de vorige telling in 2011 waren dat er nog 534. Een stijging van 21 procent. Ondanks de zware aardbeving en de daaropvolgende chaos meldden de autoriteiten vlak daarna dat er afgelopen jaar opnieuw geen enkele neushoorn is gestroopt.

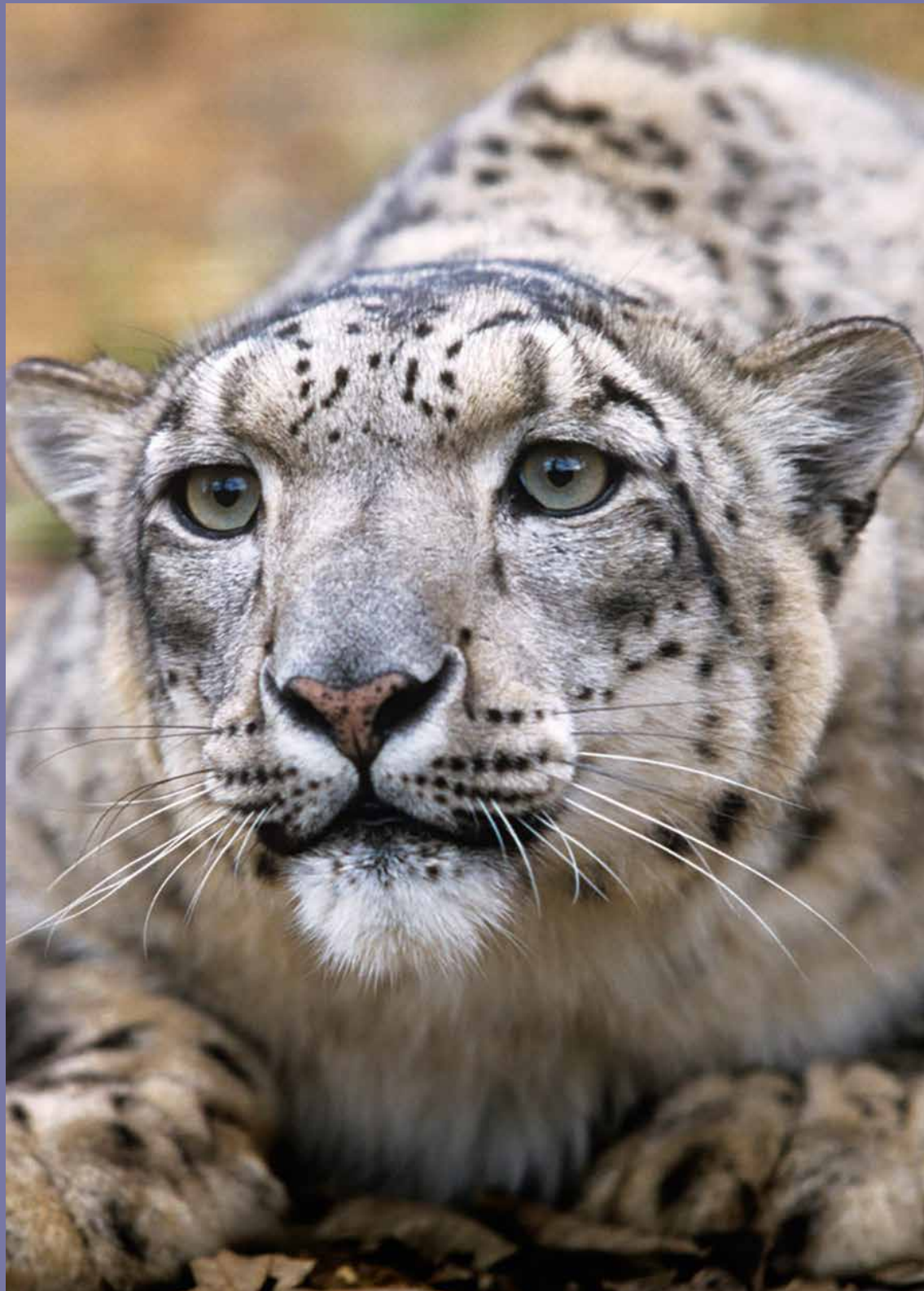
In 2014 zijn in Zuid-Afrika **1215 neushoorns** gestroopt. Dat zijn er 93x zoveel als er in 2007 in heel Afrika gedood zijn. Een diepterecord.

Tanzania telt **65.000 minder olifanten** in 6 jaar tijd. Liepen er bijvoorbeeld in parken in centraal Tanzania in 2009 nog 20.000 dieren rond, eind 2014 waren dat er nog maar 8.500. En in het Selousreservaat is de populatie van 39.000 naar 13.000 gedaald. In de wereldberoemde Serengeti daarentegen verdubbelde het aantal olifanten tot ruim 6.000 dieren. Dat zou kunnen komen doordat de bescherming daar beter geregeld is vanwege het toerisme.

Het aantal **zwarte neushoorns** in KwaZulu-Natal steeg in 10 jaar tijd van 411 naar 500 dieren. En dat ondanks de stroperij die in dezelfde periode explodeerde. Dat bewijst dat onze aanpak met het verhuizen van neushoorns naar nieuwe leefgebieden werkt.

De **illegale handel in zeeschildpadden** in de Chinese stad Beihai is gedaald. Vonden onderzoekers er in mei 2014 nog meer dan 80, afgelopen januari troffen ze slechts 5 karetschildpadden aan in winkels. Beihai is een hotspot voor de illegale handel in zeeschildpadden.

© DAVID LAWSON / WWF-UK

VAN STROPER TOT BESCHERMER

Slava en Mergen zijn twee ex-stroperen uit Rusland, die nu met succes sneeuwluipaarden beschermen.

In de provincie Altai in Rusland hebben ex-stroperen Slava Igispaev en Mergen Markov in 2012 hun geweren opgeborgen. Vingen ze voorheen sneeuwluipaarden, argalischapen en steenbokken, nu zijn ze natuurbeschermers, die cameravallen neerzetten in plaats van valstrikken. Ze trekken er iedere maand een hele week op uit om alle camera's te controleren, nieuwe te plaatsen en valstrikken te verwijderen. Slava en Mergen werken voor Sergei Spitzin, dé sneeuwluipaardexpert in de regio. Sergei heeft een eigen organisatie, Arkhar, die met steun van WNF argalischapen en sneeuwluipaarden monitort en beschermt.

Slava Igispaev en Mergen Markov beschermen sneeuwluipaarden in de regio Altai-Sayan. Ze ontvangen daarvoor een vergoeding van de lokale natuurbeschermingsorganisatie Arkhar. WNF ondersteunt de organisatie sinds 1998.

Door hun verleden weten de ex-stroperen de sneeuwluipaarden feilloos te vinden. Ze hebben de dieren weten te fotograferen en herkennen ze inmiddels allemaal. Na twee winters intensief controleren hebben ze een groot gebied schoon van valstrikken gekregen. Stroperen trekken weliswaar naar andere gebieden, maar Slava en Mergen gaan mee. Het beloningssysteem voorkomt dat de mannen niet tóch sneeuwluipaarden gaan doden. Ze krijgen een klein bedrag voor het plaatsen van camera's en voor de foto's van sneeuwluipaarden. Wanneer ze de dieren in leven houden, krijgen ze een hoger bedrag. Elk jaar dat ze eenzelfde sneeuwluipaard opnieuw fotograferen, loopt de vergoeding op. Het loont dus om de dieren te beschermen.

Het leven van de ex-stroperen is er gemakkelijker op geworden. Ze kregen bijvoorbeeld twee zonnepanelen en een lamp; heel welkom in hun dorp zonder elektriciteit. De mannen vertellen: "In het verleden hadden we geen stabiel inkomen en kregen we maar met moeite elke dag brood op de plank. We zijn blij zijn dat we onze gezinnen beter kunnen onderhouden, en dat we de sneeuwluipaarden kunnen beschermen in plaats van te doden." Een goed voorbeeld van hoe de lokale bevolking betrokken kan worden bij natuurbescherming.

ONTBOSSING

Bossen zijn van levensbelang voor planten, dieren en mensen. Jaarlijks verdwijnt bijna 8,8 miljoen hectare natuurlijk bos. Een van de belangrijkste oorzaken is de explosieve groei van de landbouw, onder meer voor soja- en palmolieproductie. Die alsmaar stijgende vraag treft vooral de natuur in Zuid-Amerika (soja) en Zuidoost-Azië (palmolie). De voorspelling is dat mede hierdoor in 2030 75 procent van de bossen in Borneo en 31 procent van het Amazoneregenwoud is verdwenen. Wilde dieren raken letterlijk hun thuis kwijt en de lokale bevolking verliest leef- en werkgebied.

WNF dringt er met andere maatschappelijke organisaties al jaren bij het bedrijfsleven op aan alleen nog soja te verwerken en verhandelen waarvoor géén waardevolle natuur is opgeofferd. Een belangrijk succes is het besluit van de Nederlandse zuivelindustrie om met ingang van 1 januari 2015 alleen nog soja te gebruiken die voldoet aan de criteria van de Ronde Tafel voor Verantwoorde Soja (RTRS). Hiermee steunen ze de productie van verantwoorde soja, waarbij aantasting van waardevolle natuur in Brazilië, zoals de Amazone en de Cerrado, wordt uitgesloten.

De weg naar 100 procent verantwoorde palmolie is lang, maar vordert gestaag. WNF publiceerde de Palmolie Scorecard Nederland 2015 om te laten zien in hoeverre Nederlandse bedrijven invulling geven aan hun belofte. Het streven is dat ze eind 2015 volledig overgeschakeld zijn op verantwoord geteelde palmolie volgens de regels van de Ronde Tafel voor Duurzame Palmolie (RSPO). De scorecard liet bemoedigende resultaten zien, maar ook dat er nog werk te doen is.

SIBERISCHE TIJGER

De populatie Siberische tijgers in Rusland is in de laatste tien jaar gegroeid tot 540 exemplaren. Een mooi resultaat, want de voorlaatste grote tijgertelling (in 2005) gaf 423 tot 502 tijgers aan. Tijgerexpert Femke Koopmans van WNF was op veldbezoek in het uiterste zuidoosten van Siberië toen ze het nieuws hoorde. “We hebben het gevierd”, vertelde Femke bij terugkomst. “Als je bedenkt dat er 75 jaar geleden nog maar zo’n veertig Siberische tijgers rondliepen, dan gaat het weer de goede kant op. Je ziet zeker in de gebieden waar WNF werkt dat de natuurbeschermingsmaatregelen en handhaving vruchten afwerpen.”

In de laatste tien jaar zijn de anti-stroperijmaatregelen in de Russische parken beter geworden en de wetgeving is aangescherpt. De straffen op stroperij zijn verdubbeld en...

...ook de handel in en het bezitten van (delen van) bedreigde dieren is strafbaar. Dat alles heeft bijgedragen aan de groei van het aantal Siberische tijgers in het verre oosten van Rusland.

Femke raakte tijdens haar veldbezoek verzeild in een achtervolging van stroppers. “We kregen ‘s nachts van een informant het bericht dat er stroppers gesignaleerd waren. Midden in de nacht zijn we met het team met een busje het bos in gereden en daar hebben we de stroppers staande gehouden”, vertelt Femke. Gevaarlijk? “Het is zeker niet zonder gevaar. Onze collega’s in het veld lopen elke dag risico’s. Maar ik ben hoopvol gestemd over de toekomst als je ziet hoe de lokale overheid en onze collega’s voor de volle 100 procent gemotiveerd zijn om stroppers te stoppen.”

Alle kerngebieden van Siberische tijgers zijn in Rusland inmiddels formeel beschermd. WNF werkt in Rusland al jaren mee aan het realiseren van beschermde gebieden voor Siberische tijgers en het opbouwen van populaties van prooidieren, zoals herten.

HET HARINGVLIET

Het Haringvliet is de monding van twee grote Europese rivieren: Rijn en Maas. Ooit was dit een dynamische delta, waar het getij en de natuurlijke overgang van zoet rivierwater naar zout zeewater voor oer-Hollandse deltanatuur en soortenrijkdom zorgden. Het Haringvliet is nu echter afgesloten en vormt geen open monding meer. De natuur in de Nederlandse delta - net als die in deltagebieden wereldwijd - staat onder druk en soorten zijn verdwenen.

Het Haringvliet ligt midden in de Zuidwestelijke delta, als toegangspoort naar ons Europese achterland. Er is ruimte voor een natuurgebied van formaat, waar iconen als de zeearend, de steur, bruinvis en witsnuitdolfijn zich (opnieuw) kunnen vestigen. Deze dieren gaan net als al onze natuurbeschermingsprojecten tot ver over de grenzen van ons land.

Het Droomfondsproject Haringvliet gaat van deze delta weer een dynamisch gebied maken waar de natuur én regionale economie profijt van hebben. Dankzij een bijdrage van 13,5 miljoen euro uit het Droomfonds van de Nationale Postcode Loterij komt de wens voor een mooier, gezonder en rijker Haringvliet uit. WNF werkt als initiatiefnemer in dit project samen met Natuurmonumenten, ARK Natuurontwikkeling, Sportvisserij Nederland, Staatsbosbeheer en Vogelbescherming Nederland. Deze coalitie voert het project uit, in nauwe samenwerking met de provincie Zuid-Holland en met gemeenten in de regio.

www.haringvliet.nu

KORTE BERICHTEN #2

KANS OP FOUT HOUT IN WINKEL

Ondanks de Europese regelgeving om de import van illegaal hout tegen te gaan, kan het gebeuren dat consumenten houten artikelen kopen uit bossen die illegaal zijn gekapt. Dat concludeerde WNF naar aanleiding van onderzoek. De huidige regelgeving geldt voornamelijk voor ruwe houtproducten; veel bewerkte artikelen (zoals stoelen, ansichtkaarten en gitaren) vallen nog buiten de richtlijn. Het kan bijvoorbeeld gaan om producten van tropisch hardhout die zijn gemaakt in China, waar het verwerken van illegaal hout niet bij wet verboden is. WNF spant zich in voor uitbreiding van de huidige Europese regelgeving.

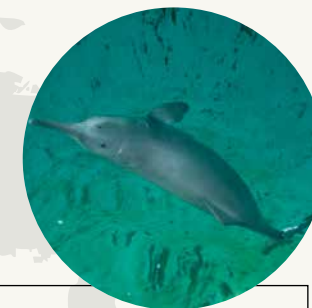

NATIONALE WATERSPAARDERSDAG

Op 5 september lagen 40 schoolkinderen én prinses Laurentien 5 minuten in de Amstel te watertrappelen, pal voor de Hermitage in Amsterdam. Het was een oproep aan alle Nederlanders om niet langer dan 5 minuten te douchen. Ruim 15.000 kinderen deden het afgelopen jaar mee aan de actie WaterSpaarders, via hun school of www.waterspaarders.nl. Nederlanders douchen gemiddeld 9 minuten. Zouden dat 4 minuten minder zijn, dan scheelt dat ieder jaar 77.000 Olympische zwembaden vol met warm water ofwel de CO₂- uitstoot van 760.000 auto's.

EXPEDITIE NOORDZEE

Het afgelopen jaar bracht een team van duikers en onderzoekers delen van de Nederlandse Noordzee in kaart. Ze ontdekten er anjelierkoraal, op een wrak op de Doggersbank. Deze harde koraalsoort leefde voor zover bekend alleen voor de Britse kust in de Noordzee. Een grote verrassing was Borkumse Stenen ten noorden van Schiermonnikoog. Duikers zagen dwergpijlinktvissen, grote vlokslakken en harnasmannetjes in dit gebied. De organisatoren van Expeditie Noordzee (Stichting Duik de Noordzee Schoon, Stichting De Noordzee en WNF) roepen Nederland op Borkumse Stenen snel te beschermen.

NIEUW LEEFGEBIED VOOR YANGTZEBRUINVIS

Om de met uitsterven bedreigde yangtzebruinvis te redden heeft de Chinese overheid een aantal van deze walvisachtigen overgebracht naar nieuw leefgebied. WNF is daar erg blij mee. We werken al jaren aan de verbetering van hun leefgebied en het tij lijkt nu te keren. De populatie yangtzebruinvissen is in 6 jaar tijd met ruim de helft gedaald tot slechts 1.000 exemplaren. Jaarlijks slinkt de populatie met bijna 14 procent. Zonder noodmaatregelen is de kans groot dat het dier binnen 10 jaar is uitgestorven. Doodzonde, want het is de enige bruinvis ter wereld die in een rivier voorkomt. Al miljoenen jaren!

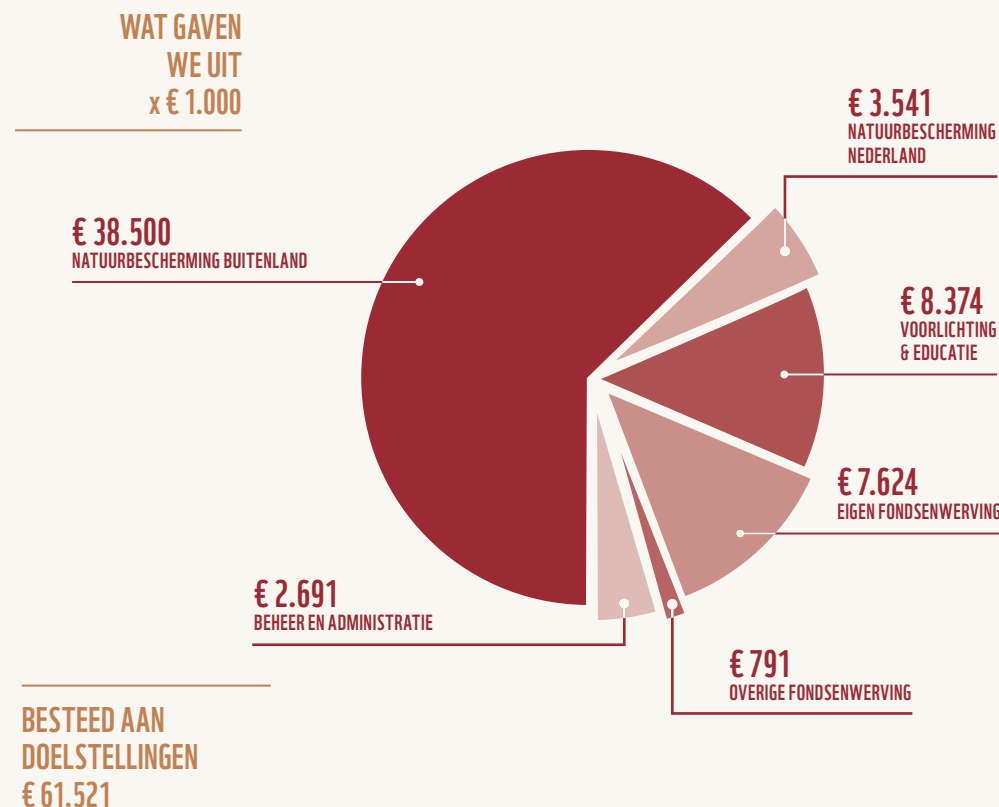
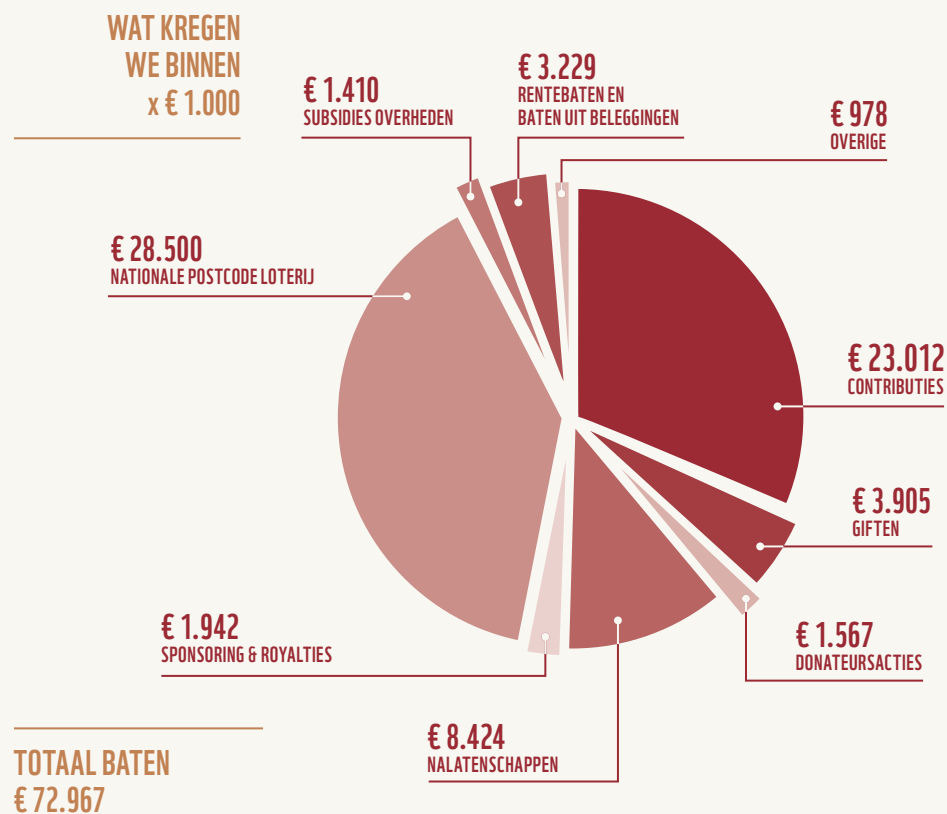
ORANG-OETANS KRIJGEN NIEUW BOS

De WNF-Rangerclub voerde met publieke kinderzender Zapp actie voor de orang-oetans in Borneo. Kinderen haalden geld op voor een beter leefgebied voor de mensapen. 'Ga voor Aap!' was de oproep, waar massaal gehoor aan werd gegeven. De Rangeractie leverde in totaal € 240.092 op, genoeg om ruim 240 voetbalvelden aan nieuwe bomen te kunnen planten. De orang-oetan raakte de afgelopen 20 jaar meer dan de helft van zijn leefgebied op Borneo kwijt door houtkap en versnippering.

FINANCIËN

Met steun van onze 788.000 donateurs en 3.500 vrijwilligers heeft het Wereld Natuur Fonds in 2014/2015 bijna €73 miljoen aan inkomsten ontvangen. Wij zijn onze vrijwilligers, donateurs, LifeGuards, Rangers en Bamboeclubleden zeer dankbaar voor de bijdrage van hun vrije tijd en financiële steun. Ook de Nationale Postcode Loterij, trouwe bedrijvenpartners en erflaters zijn wij zeer erkentelijk voor hun financiële bijdragen. Gezamenlijk maken zij ons werk mogelijk. Samen beschermen we de natuur.

Van elke euro die het Wereld Natuur Fonds ontving, is in 2014/2015 in totaal 69 cent direct aan onze doelstellingen besteed. Er ging 53 cent naar natuurbescherming in het buitenland, 5 cent naar natuurbescherming in Nederland en 11 cent naar voorlichting en educatie. Naast de 69 cent die wij direct besteedden aan onze doelstellingen, reserveerden we 16 cent voor Droomfondsproject 'Herstel Haringvliet'. Het grootste deel van de bestedingen voor dit project vindt in het volgende financiële jaar plaats.

Wij gaven 11 cent uit aan werving van onze baten: 10 cent aan onze eigen fondsenwerving en 1 cent aan overige fondsenwerving zoals het verkrijgen van subsidies, gezamenlijke acties met de Nationale Postcode Loterij en vermogensbeheer. In totaal 4 cent per euro werd besteed aan beheer & administratie.

Onze **jaarrekening** geeft een uitgebreide financiële verantwoording over het afgelopen jaar.

VOORUITBLIK

In 2016 hoopt WNF terug te kijken op een succesvolle Aarde op 1-campagne, waarbij we de urgentie van ons werk hebben laten zien en ons hele werkveld onder de aandacht hebben gebracht. Ook blijven we ons inzetten tegen wildlife criminaliteit zolang de stroperijerisis voortduurt. We willen daarnaast aandacht vragen voor de Nederlandse natuur, en vanuit de internationale invalshoek van WNF onze 'eigen achtertuin' de Noordzee, de Delta en de rivieren laten zien.

In 2016 werken we zowel in Nederland als samen met ons internationale netwerk aan een nieuwe meerjarenstrategie, waarbij we inspelen op de veranderende buitenwereld die invloed heeft op ons werk. We kijken kritisch waar we toegevoegde waarde hebben, om verbindend, vakkundig, inspirerend en vastberaden te blijven opereren. Alles wat we doen is terug te voeren op de kern van ons werk over bedreigde dieren en hun leefgebieden.

Blijf op de hoogte van ons werk via [Facebook](#), [Twitter](#), [Pinterest](#), [Instagram](#), [YouTube](#), [Linkedin](#) en [wnf.nl](#).

© NATUREPIL.COM / ANUP SHAH / WWF

Colofon

Wereld Natuur Fonds
Dribergseweg 10
3708 JB Zeist
030-69 37 333
www.wnf.nl

Fotografie

WWF Global Photo Network
Frans Lanting

Redactie

Claudia Dekkers
Marloes van Luijk
Willem Vermeulen

Vormgeving & druk

Graphic, Leusden

Met dank aan

Ellen Hendrix
Ellen de Wolf
Femke Koopmans
Frederique Koning
Hesje van der Meer
Irenka van den Hout
Johan van de Gronden
Jos de Wit
Kirsten Schuyt
Madelon Groenberg
Marieke van Zalk
Mark Reijntjens
Monique Grooten
Myrna van Dongen
Natasja Oerlemans
Nathalie Ankersmit
Nathalie van Koot
Sabine Bos
Sandra Mulder
Susanne Dijkhorst

WNF IN CIJFERS

3500

Ruim 3500 vrijwilligers besteedden bijna 637 uur per week aan WNF, waarbij ze zo'n 600 acties organiseerden of ondersteunden.

+100

WNF is actief in meer dan 100 landen, op 5 continenten en heeft meer dan 5 miljoen sympathisanten.

788.000

Het Wereld Natuur Fonds wordt in Nederland gesteund door 788.000 donateurs, WNF-LifeGuards, WNF-Rangers en WNF-Bamboekidsz.

Onze missie

Bouwen aan een toekomst waarin de mens leeft in harmonie met de natuur, dat is wat het Wereld Natuur Fonds doet. In het belang van de natuur en in het belang van de mens die de natuur nodig heeft.

www.wnf.nl